

Rostlinná společenstva rekreačního území „V mejtě“ u Nedvězí ve středních Čechách

Pflanzengesellschaften des Rekreaionsgebietes „V mejtě“ bei Nedvězí in Mittelböhmen

Vítězslav Jaroš

JAROŠ V. (1977): Rostlinná společenstva rekreačního území „V mejtě“ u Nedvězí ve středních Čechách. [Pflanzengesellschaften des Rekreaionsgebietes „V mejtě“ bei Nedvězí in Mittelböhmen.] — Preslia, Praha, 49 : 53—65.

In dieser Studie sind die Ergebnisse der phytozöologischen Durchforschung des Rekreaionsgebietes „V mejtě“ bei Nedvězí in Mittelböhmen zusammengefasst. Im Untersuchungsgebiet wurden die Vegetationseinheiten der Verbände *Carpinion betuli* (MAYER 1937) OBERD. 1953, *Tilio-Acerion* KLIKA 1955, *Alno-Padion* KNAPP 1942 em. MEDWECKA apud MATUSZKIEWICZ et BOROWIK 1957, *Calthion* TX. 1937, *Arrhenatherion* W. KOCH 1926 und *Hyperico-Scleranthion* MORAVEC 1967 festgestellt und kartiert.

Pražská 372, 251 61 Praha 10, Československo.

Mírně zvlněná parovina při jihovýchodní hranici Prahy s rozsáhlými poli, hlouběji zaříznutými údolími pouze podél potoků a lesnatým krytem ve formě doubrav, je soustavně ovlivňována člověkem již od neolitu. Pronikání do lesů zpočátku podél vodotečí se postupně rozrůstalo v souvisle osídlované plochy. Nedostatek lesů se v území projevoval již v 18. století. Vzhledem k budoucí zástavbě, plánované v rámci rozvoje Prahy, změní se podstatně i tvářnost krajiny. Antropicky málo ovlivněné místní maloplošné doubravy, údolní luhy, podmáčené louky a skalnato-travnaté stráně zůstávají zatím geobotanicky nezhodnoceny.

Studie uvádí výsledky fytocenologického výzkumu území „V mejtě“ u Nedvězí, provedeného v letech 1973—1974 s cílem zpřesnit rekonstrukci jednoho z posledních zachovalých přírodních celků, náležejících od 1. července 1974 k Praze. Na Uhříněveské plošině se k nim dosud řadí Kunratický les (NEUHÄUSL et NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ 1971), připravený k vyhlášení jako chráněné území (STREJČEK et KUBÍKOVÁ 1974), Miličovský les u Průhonice, les Obora u Uhříněvsi (JAROŠ 1968a), chráněné území Botiče s břehovými porosty u Hostivaře, zámecká obora u Koloděj (TLAPÁK 1962, HIEKE 1965) a údolí Pitkovického potoka s chráněným nalezištěm „Pitkovická stráně“ (JAROŠ 1968b) jako součást navrhovaného „Území klidu“ (JAROŠ 1975).

Historickými záznamy liechtensteinského panství ze 17. století (ANONYMUS 1662—1663) lze doložit na panství Uhříněves a Škvorec listnaté („bílé“) lesy s převahou dubu a habru, u Vojkova naopak lesy jehličnaté („černé“) s jedlí a smrkem, pouze při okraji smíšené („bílé promíšené“) (SVOBODA et OUVALSKÝ 1977). Zmíněné údaje jsou v souladu s dnešními moderními rekonstrukčními závěry (MIKYŠKA et al. 1968), uvádějící hranici mezi dubo-habrovými háji

(*Carpinion betuli*) na Uhříněvesku a acidofilními doubravami (*Quercion robori-petraeae*) na Říčansku. V hraničním prostoru se rozkládá komplex „V mejtě“ s relativně bohatým rostlinným krytem s mnoha indikačními druhy, významnými pro stanovení fytoocenóz.

METODIKA

Fytoocenologický výzkum území „V mejtě“ byl proveden metodou Braun-Blanquetovou (BRAUN-BLANQUET 1951). Jména vyšších fytoocenologických jednotek jsou uvedena podle přehledu jednotek Československa (HOLUB, HEJNÝ, MORAVEC et NEUHÄUSL 1967). Řazení druhů ve snímcech bylo provedeno podle fytoocenologické příslušnosti k jednotlivým jednotkám a bylo přihlédnuto k pracím autorů, kteří se danou problematikou zabývali z širšího hlediska (KOCH 1926, NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ 1964, 1965, 1972, MORAVEC 1967, NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ et NEUHÄUSL 1971, HUSOVÁ 1973). Nomenklatura vyšších rostlin je podle Rothmalera (ROTHMALER 1966), mechorosty podle Pilouse a Dudy (PILOUSE et DUDA 1960). Půdní vzorky byly odebrány z 10 cm, agrochemický rozbor provedl ÚKZÚZ Praha metodami pro agrochemické zkoušení půd. Draslík byl stanoven plamenometricky, hořčík kolorimetricky podle Schachtschabela, fosfor laktátovou metodou podle Egnera (ANONYMUS 1974), uhličitán vápenatý v Jančkové vápnoměru a pH elektrometricky v suspenzi půdy v roztoku KCl. Topografický podklad v měřítku 1 : 2880 byl použit pro vytvoření rekonstrukční mapy.

Za cenné rady vzdávám dík dr. J. Kolbekovi a dr. M. Husové, CSc., za provedení půdní rozbor ing. P. Plichtovi a za determinaci mechorostů dr. J. Váňovi, CSc.

PŘÍRODNÍ POMĚRY

Lesní a luční komplex „V mejtě“ u Nedvězí se rozkládá 20 km JV od Prahy při potoce Rokytky v nadmořské výšce 320–335 m na ploše 16,9 ha. V 17. století byla jeho rozloha mnohem větší (HÜBNER E. et V. HÜBNER 1884), což lze usoudit i z pomístních názvů „Borovičko“, „Borek“ a „V doubi“. Luční údolí SZ–JV směru dělí lesnaté svahy na dvě části. Porosty trpí postupující devastací lesní půdy sešlapem a vyhrabáváním drůbeží. Hospodářský plán předpokládá jejich zachování a soustavnou péči formou postupné likvidace netvárných stromů, podporou dubu a vysazováním smrku, javoru a jilmu. V plánu jsou též zahrnuty místní holoseče z perspektivou nové výsadby. Úpravy zasáhnou i louky, neboť v jejich západní části probíhají přípravné práce na veřejném koupališti. Vzhledem k uvedené skutečnosti bude třeba citlivě posuzovat místní přírodní hodnoty, prosazovat kvalitativní stránku s upřesněním zásad rekreační činnosti.

Geologický podklad budují eokambriky, šedozelené, jílovité břidlice místy prostoupené žilami diabasu. Hornina vychází na povrch v blízkosti potoka, kde se též těžila ve stěnových lomech již v 18. století na stavby a komunikace. VAVŘINOVÁ (1946) uvádí tři zaniklé lomy, dva jižně od pomníku (obr. 1) opomíjí. Příležitostná práce ve zdejších lomech skončila před čtyřiceti lety, povrch dnes silně zvětrává a zarůstá vegetací. Z pedologického hlediska je na plošinách vyvinuta hnědozem, místy sprašové hlíny, nivu potoka vyplňují nevápnité nívní drngolejové půdy. Okolí skalek pokrývá hnědý ranker. Potok Rokytky, ovlivňující mezoklimatické poměry území má nízký stav vody. Záplavy, které přicházely po větších deštích se regulací průtoku vybudováním vodního náhonu JV od lesa již neobjevují.

Klima (cf. QUITT 1971) převládá mírně teplé, mírně suché převážně s dlouhým létem a krátkou zimou; převládají JZ větry. Pro srovnání s klimatem pahorkatinné části Říčanska jsou níže uvedeny meteorologické údaje stanice Říčany (MATĚJKA 1960) a Uhříněves (SLADOVNÍK 1963). Údaje pro Nedvězí jsou podle Veseckého (VESECKÝ et al. 1958).

VÝZKUM KVĚTENY

Zmínky o květeně studovaného území jsou jen ojedinělé. V okolí sledoval xerothermní květena ŠIMR (1925, 1929), u Nedvězí uvádí pouze *Botriochloa ischaemum*, *Lactuca viminea*, *Koeleria cristata*, *Phleum phleoides* a *Poa bulbosa*. Větší pozornost upoutal výskyt *Gagea bohemica* na základě Schustlerova sběru z údolí Rokytky u Nedvězí v roce 1915 (SCHUSTLER 1918, DOMIN 1922). Zda se jedná o totožnou lokalitu „Říčany“ (PURKYŇE in ČELÁKOVSKÝ 1883 : 735–736) a z toho vyplývající rozšíření a vyzařování druhu k Říčanům (SCHUSTLER 1918, VLACH 1922, ŠIMR 1925, JIRÁSEK 1937), bude třeba upřesnit. Navrhovanou ochranu jako „rezervace“ (ŠIMR 1925) nelze považovat dnes již za vhodnou, i když o ní píše jako o „nejkrásnějším nalezišti“, vzhledem ke sterilitě druhu a zarůstání lokality trnovníkem.

Tab. 1. — Hlavní klimatické údaje. — Tab. 1. — Hauptsächliche klimatische Angaben.

Stanice	m n. m.	Ø roční teplota (°C)	Ø teplota IV.—IX. (°C)	roční úhrn srážek (mm)	Lf	nejteplejší měsíc (VII., °C)	nejchladnější měsíc (I., °C)	počet dnů se sněhovou pokrývkou
Říčany (1901—1950)	406	7,8	14,0	623	80	17,6	— 1,9	60—80
Nedvězí (1901—1950)	320	7—8	14—15	600—650	78	17—18	— 2,0 až — 1,0	50—60
Uhřetěves (1901—1950)	289,5	8,8	15,0	560	65	19,0	— 1,0	50—60

V letech 1954–1958 dokladoval Jan Petříček pro herbář Vlastivědného muzea v Říčanech z okolí Nedvězí 40 druhů, z nichž publikoval HOUBEK (1968) *Melampyrum nemorosum* s. l. a HOUBEK (1973) *Veronica prostrata* subsp. *prostrata*. Z území „V mejtě“ pocházejí ještě další Petříčkovy nálezy (v závorce rok sběru): *Adoxa moschatellina* — v habrovém lesíku v údolí Rokytky v uzavřených porostech (1957), *Anchusa officinalis* — na křovinaté stráni (1956), *Corydalis cava* — v háji u potoka (1955), *Euonymus europaea* — v zarostlém lomu (1956), *Filago arvensis* — v zarůstajícím lomu J od obce (1955), *Myosotis stricta* — v údolí potoka Rokytky J od obce na stráni JV svahu (1957), *Silene cucubalus* — v údolí potoka na louce (1955), *Rosa canina* var. *dumalis* — u polní cesty (1958, det. Klášterský), *Trifolium campestre* — na skalnatém svahu údolí potoka Rokytky (1959), *Valerianella locusta* — v údolí Rokytky v habrovém lesíku v uzavřených porostech (1957), *Agropyron caninum* — v údolí potoka Rokytky v zarůstajícím lomu (1958). Známa je odtud též *Vicia lathyroides* (PEXA in HOUBEK 1956), *Phyteuma spicatum*, *Astrantia major* a *Asarum europaeum* (JAROŠ 1970). O druhotném vysazení *Leucoium vernum* na louce u potoka Rokytky informoval JAROŠ (1971).

ROSTLINNÁ SPOLEČENSTVA

Relativně bohatý rostlinný kryt s mnoha indikačními druhy komplexu „V mejtě“ podložený zjištěnými ekologickými údaji umožňuje dosud rozlišit jednotky přirozených porostů svazů *Carpinion betuli* (MAYER 1937) OBERDORFER 1953, *Tilio-Acerion* KLIKA 1955, *Alno-Padion* KNAPP 1942 em. MEDWECKA apud MATUSZKIEWICZ et BOROWIK 1957, *Calthion* TX. 1937, *Arrhenatherion* W. KOCH 1926 a *Hyperico perforato-Scleranthion perennis* MORAVEC 1967.

Svaz: *Carpinion betuli* (MAYER 1937) OBERDORFER 1953

Asociace: *Galio-Carpinetum* OBERDORFER 1957

Společenstvo smíšené habrové doubravy, náležející k této asociaci, pokrývá svahy „V mejtě“ mezi státním statkem a vodní nádrží JV od lesa. Ve stromovém patře dominuje *Carpinus betulus*, přimíšena je *Betula pendula* a *Cerasus avium*, ve střední části *Acer pseudoplatanus* a *Fraxinus excelsior*. Výstavky *Quercus robur* zde dosahují výšky 20 metrů a stáří ca 100 let. Chudé keřové patro a poměrně malá přítomnost svazových i řadových druhů bylinného patra potvrzuje zařazení do uvedené asociace. Jarní aspekt pestrého bylinného patra reprezentuje *Anemone nemorosa*, *Ficaria verna* a *Lamium galeobdolon*, místně *Lathyrus vernus* a *Adoxa moschatellina*. Později je vystřídán druhy *Poa nemoralis* a *Stellaria holostea*. Vzácně se objevuje *Prenanthes purpurea* a *Hepatica nobilis*.

Mladé porosty na J a JV svazích počínají partii ZJZ od pomníku s dominantním *Quercus robur*, malou prezencí *Anemone nemorosa*, *Hieracium murorum*, *Poa nemoralis*, *Oxalis acetosella* a *Luzula albida* (JV směrem chybí). Ochuzené bylinné patro a kyselá půdní reakce (pH — KCl 3,9) svědčí o acidifikaci substrátu. Tyto porosty náležejí k subasociaci *G.-C. luzuletosum* OBERD. 1957. Ve střední části u bývalého lomu roste na jediném místě *Lathyrus niger* spolu s *Melampyrum nemorosum* s. l. při okraji lesnatého svahu tvořeného *Fraxinus excelsior*, *Quercus robur*, méně *Carpinus betulus*, *Acer pseudoplatanus* a *Tilia cordata*. Z introdukovaných dřevin přistupují *Larix decidua*, *Pinus silvestris*, *Betula pendula*, *Picea excelsa*, *Robinia pseudo-acacia*, *Fagus silvatica* a zbytky výsadby *Cerasus vulgaris* z roku 1861.

Asociaci *Galio-Carpinetum* zaznamenává z Jevanské plošiny NEUHÄUSL et NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ (1968) od Přehvozdí, Doubravčic (v subas. *typicum* a *luzuletosum albidae*) a z lesa Vidrholec u Klánovic (NEUHÄUSL et NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ 1966). Níže uvedené snímky společenstva dopl-

ňuje půdní profil ze střední části lesa a agrochemický rozbor půd, který je pro srovnání uveden i u některých dalších společenstev (Tab. 2).

Tab. 2. — Chemické rozborů studovaných společenstev. — Tab. 2. — Chemische Bodenanalysen der untersuchten Gesellschaften.

Společenstvo (snímek číslo)	CaCO ₃ nad 0,3 %	pH/KCl	P mg/l kg	K mg/l kg	Mg mg/l kg
<i>Galio-Carpinetum</i> (1)	0	3,6	2	86	52
<i>Arunco-Aceretum</i> (3)	0	3,8	2	194	89
<i>Stellario-Alnetum glutinosae</i> (6)	0	5,1	4	208	204
<i>Stellario-Alnetum typicum</i> (7)	0	3,8	16	104	107

Půda asociace *Galio-Carpinetum* u snímku 1 je humózní, jílovitohlinitá s absolutní vlhkostí 17,4 %:

- A₀₀ 0— 2 cm, nerozložený listový opad,
A₀ 2— 4 cm, šedohnědý, prokořeněný humus, stmelený,
A 4—30 cm, světle šedohnědá, jílovito-hlinitá, drobné úlomky břidlice,
B 30—50 cm, šedohnědá, hlinito-jílovitá, úlomky břidlice, čerstvě vlhká,
G/B 50—60 cm, šedohnědá, místy okrově hnědá, úlomky břidlice, čerstvě vlhká, dno.

Snímek 1: Nedvězí, lesnatá stráň J od potoka Rokytky, 325 m n. m., sklon 15°, exp. SV, plocha 200 m², lesní odd. 210c, E₃ 80 %, E₂ 10 %, E₁ 90 %, E₀ 5 %, 27. V. 1973.

E₃: *Carpinus betulus* L. 3, *Tilia cordata* MILLER 2, *Quercus robur* L. 1, *Acer pseudoplatanus* L. 2, *Sorbus aucuparia* L. +, *Ulmus carpiniifolia* GLED. +;

E₂: *Cornus sanguinea* L. +, *Sambucus nigra* L. 1, *Pyrus achras* GAERTN. 1;

E₁: *Stellaria holostea* L. 1, *Dactylis glomerata* L. s. 1. +, *Melampyrum nemorosum* L. +, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. 2, *Pulmonaria obscura* DUM. 1, *Asarum europaeum* L. 1, *Phyteuma spicatum* L. 1, *Lamium galeobdolon* (L.) NATHH. 2, *Prenanthes purpurea* L. 1, *Lathyrus vernus* (L.) BERNH. +, *Anemone nemorosa* L. 2, *Poa nemoralis* L. 1, *Melica nutans* L. 1, *Convallaria majalis* L. +, *Geum urbanum* L. +, *Moehringia trinervia* (L.) CLAIRV. 1, *Acer pseudoplatanus* L. 1, *Maianthemum bifolium* (L.) F. W. SCHMIDT 1, *Ajuga reptans* L. +;

E₀: *Plagiothecium roeseanum* (HAMP.) Br. eur. 2.

Snímek 2: Nedvězí, lesnatý svah potoka Rokytky, 325 m n. m., sklon 40°, exp. S, plocha 200 m², lesní odd. 210c, E₃ 80 %, E₂ 1 %, E₁ 95 %, E₀ 15 %, 27. V. 1973.

E₃: *Carpinus betulus* L. 3, *Tilia cordata* MILLER 2, *Quercus robur* L. 1, *Betula pendula* ROTH 1, *Acer pseudoplatanus* L. 2, *Ulmus carpiniifolia* GLED. +;

E₂: *Cornus sanguinea* L. +, *Tilia cordata* MILLER +;

E₁: *Hepatica nobilis* MILLER +, *Stellaria holostea* L. 2, *Adoxa moschatellina* L. +, *Dactylis glomerata* L. s. 1. 1, *Ficaria verna* HUDS. 3, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. +, *Pulmonaria obscura* DUM. +, *Asarum europaeum* L. 1, *Phyteuma spicatum* L. +, *Lamium galeobdolon* (L.) NATHH. +, *Anemone nemorosa* L. 1, *Poa nemoralis* L. 2, *Melica nutans* L. +, *Convallaria majalis* L. 2, *Scrophularia nodosa* L. +, *Moehringia trinervia* (L.) CLAIRV. 1, *Aegopodium podagraria* L. 1, *Maianthemum bifolium* (L.) F. W. SCHMIDT 1, *Veronica chamaedrys* L. +;

E₀: *Plagiothecium roeseanum* (HAMP.) Br. eur. +, *Brachythecium rutabulum* (HEDW.) Br. eur. 2.

Svaz: *Tilio-Acerion* KLIKA 1955

Asociace: *Arunco-Aceretum* MOOR 1952

Porosty této asociace se omezují na příkré erozivní svahy a rýhy ve střední části potoka Rokytky. V období dešťů působí atmosférická voda na povrch splachem půdy a tím omezuje vývoj bylinného patra. Charakter stromového patra určuje *Acer pseudoplatanus* a *Carpinus betulus*, ojediněle přistupuje *Ulmus glabra*, *Fraxinus excelsior* a mohutné exempláře *Tilia cordata*. Frag-

mentární keřové patro doplňuje mozaikovitě patro bylinné, výrazné především v jarním aspektu, kdy převládá *Anemone nemorosa*, *Ficaria verna* a *Lamium galeobdolon*, vzácně *Corydalis cava* a *Anemone ranunculoides* (mimo snímek 3). Později se objevuje i *Aruncus dioicus*, *Astrantia major*, *Convallaria majalis*, *Galeopsis speciosa* a ojediněle *Prenanthes purpurea*.

Příznivé vlhkostní poměry výrazně ovlivňují výskyt mechorostů s dominantním *Plagiothecium roeseanum* a *Mnium hornum*. Fytocenologické snímky doplňuje agrochemický rozbor půdy (Tab. 2) a půdní profil, který je zde bez horizontu A₀₀, půda je písčito-hlinitá s dobrým zastoupením draslíku a absolutní vlhkostí 21,6 %:

A₀ 0–10 cm, šedohnědá, slabě prokořenělá, písčito-hlinitá, úlomky břidlice,

A 10–25 cm, tmavě šedohnědá, písčito-hlinitá, úlomky břidlice,

(B) 25–30 cm, okrově hnědá, písčito-hlinitá, dno.

Snímek 3: Nedvěž, strmý erozní svah potoka Rokytky v lese, 320 m n. m., sklon 40°, exp. S, plocha 200 m², lesní odd. 210c, E₃ 75 %, E₂ 5 %, E₁ 90 %, E₀ 25 %, 22. VII. 1973.

E₃: *Acer pseudoplatanus* L. 3, *Ulmus glabra* HUDS. 1, *Carpinus betulus* L. 2, *Tilia cordata* MILLER 1, *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 1;

E₂: *Acer pseudoplatanus* L. 1, *Ribes vva-crispa* L. +, *Sambucus nigra* L. +, *Sorbus aucuparia* L. +;

E₁: *Aruncus dioicus* (WALT.) FERNALD 2, *Euphorbia dulcis* L. 2, *Prenanthes purpurea* L. 1, *Festuca altissima* ALL. +, *Astrantia major* L. 2, *Phyteuma spicatum* L. 1, *Epilobium montanum* L. +, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. 1, *Dryopteris filix-mas* (L.) H. W. SCHOTT 1, *Anemone nemorosa* L. 2, *Lamium galeobdolon* (L.) NATHH. 2, *Ficaria verna* HUDS. 1, *Asarum europaeum* L. 1, *Melica nutans* L. +, *Viola reichenbachiana* JORD. ex BOR. +, *Convallaria majalis* L. 1, *Oxalis acetosella* L. 1, *Stachys sylvatica* L. +, *Geranium robertianum* L. +, *Impatiens noli-tangere* L. +, *Urtica dioica* L. +, *Ajuga reptans* L. +, *Galeopsis speciosa* MILLER 1;

E₀: *Mnium hornum* HEDW. 2, *Plagiothecium roeseanum* (HAMP.) Br. eur. 1, *Eurhynchium zetterstedtii* STÖRMER 1.

Snímek 4: Nedvěž, kamenitý svah V potoka Rokytky na okraji lesa blíž bývalého lomu ve střední části, 330 m n. m., sklon 45°, exp. SV, plocha 200 m², lesní odd. 210b, E₃ 60 %, E₂ 2 %, E₁ 60 %, E₀ 5 %, 22. VII. 1973.

E₃: *Acer pseudoplatanus* L. 3, *Ulmus glabra* HUDS. +, *Carpinus betulus* L. 1, *Quercus robur* L. 1;

E₂: *Acer pseudoplatanus* L. +, *Sambucus nigra* L. +;

E₁: *Aruncus dioicus* (WALT.) FERNALD 1, *Euphorbia dulcis* L. 2, *Prenanthes purpurea* L. +, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. 1, *Phyteuma spicatum* L. +, *Anemone nemorosa* L. 2, *Lamium galeobdolon* (L.) HATHH. 1, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Asarum europaeum* L. 1, *Melica nutans* L. 1, *Viola reichenbachiana* JORD. ex BOR. 1, *Oxalis acetosella* L. 1, *Stachys sylvatica* L. +, *Geranium robertianum* L. 1, *Impatiens noli-tangere* L. +, *Galeopsis speciosa* MILLER +;

E₀: *Mnium hornum* HEDW. 1, *Plagiothecium roeseanum* (HAMP.) Br. eur. +.

Svaz: *Alno-Padion* KNAPP 1942 em. MEDWECKA apud MATUSZKIEWICZ et BOROWIK 1957

Asociace: *Stellario-Alnetum glutinosae* (MIKYŠKA 1944) LOHMEYER 1957

Nejvlhčí, kdysi zaplavované plochy podél potoka Rokytky mezi Nedvěžím, umělou vodní nádrží u JV okraje lesa a přítokem od Pacova, zaujímá údolní luh asociace *Stellario-Alnetum glutinosae*. Ve stromovém patře dominuje olše; jasan chybí, nebo tvoří zanedbatelnou příměs. Keřové patro se jeví dosti bohaté s druhy *Padus racemosa*, *Sambucus nigra* a *Corylus avellana*. Jarní aspekt určuje *Ficaria verna* a *Anemone nemorosa*, později *Aegopodium podagraria*, *Lamium galeobdolon*, *Urtica dioica* a *Impatiens noli-tangere*, místně *Circaea lutetiana*. Mechy zastupuje hojně *Brachythecium rutabulum* a *Plagiothecium denticulatum*. Vzhledem k výskytu diferenciálních subasociačních druhů *Crepis paludosa* a *Calla palustris* náleží porost k subas. *Stellario-Alnetum crepidetosum* (MIK. 1944) LOHM. 1957.

Na Jevanské plošině uvádí as. *Stallario-Alnetum glutinosae* již NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ (1972) u Přehvozdi v subas. *crepidetosum* a v údolí potoka Švadlenky JJZ od Roztěže v subas. *allietosum* a *typicum*. Z Kunratického lesa popisují NEUHÄUSL et NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ (1971) subas. *chryso-splenietosum alternifolii*.

U Nedvěží je společenstvo vázáno na vlhké, hlinité až jílovito-hlinité půdy, typologicky náležející půdám glejovým. Hladina podzemní vody se pohybuje mezi 60–90 cm. Půdní profil z JV části lesa při potoce Rokytka (v prostoru snímku 6) tvoří půda hlinitá s absolutní vlhkostí 27,3 %:

- A₀₀ 0–3 cm, nerozložený listový opad,
A₀ 3–20 cm, tmavě šedá, hlinitá, silně prokořenělá, úlomky břidlice Ø 30 cm,
A 20–55 cm, světle šedohnědá, písčito-hlinitá, prokořenělá, čerstvě vlhká, úlomky břidlice Ø 8 cm,
B/G 55–80 cm, hnědá, písčito-hlinitá, vlhká, červenohnědý břidličnatý štěrk Ø 15 mm, podzemní voda v 60 cm,
G 80–85 cm, světle hnědá, písčito-hlinitá, ojedinělé úlomky břidlice Ø 15 mm, vlhká, dno.

Agrochemickým rozbořem půdy u snímku 5 (Tab. 2) byla zjištěna kyselá půdní reakce, draslík a hořčík v dobrém množství.

Snímek 5: Nedvěží, vlhký okraj potoka Rokytka v lese, Z od louky „Na hrbatý“, 330 m n. m., sklon 5°, exp. SV, plocha 200 m², lesní odd. 210c, E₃ 65 %, E₂ 15 %, E₁ 95 %, E₀ 5 %, 27. V. 1973.

E₃: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 4, *Salix fragilis*, L. +, *Quercus robur* L. 1, *Populus tremula* L. +;

E₂: *Sambucus nigra* L. 1, *Euonymus europaea* L. 1, *Ribes uva-crispa* L. +, *Corylus avellana* L. 1, *Tilia cordata* MILLER 1, *Humulus lupulus* L. +;

E₁: *Stellaria holostea* L. 1, *Crepis paludosa* (L.) MOENCH 2, *Caltha palustris* L. s. l. 1, *Festuca gigantea* (L.) VILL. 1, *Stachys sylvatica* L. 1, *Circaea lutetiana* L. 2, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Impatiens noli-tangere* L. 1, *Lamium galeobdolon* (L.) NATHH. 2, *Asarum europaeum* L. 1, *Epilobium montanum* L. +, *Aegopodium podagraria* L. 1, *Anemone nemorosa* L. 2, *Geum urbanum* L. +, *Brachypodium sylvaticum* (HUDS.) P. B. 1, *Dryopteris filix-mas* (L.) H. W. SCHOTT +, *Geranium robertianum* L. 1, *Lapsana communis* L. +, *Urtica dioica* L. 1, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. 1, *Geranium palustre* TORNER +;

E₀: *Plagiothecium denticulatum* (HEDW.) BR. eur. 1, *Pohlia nutans* (HEDW.) LINDB. + *Brachythecium velutinum* (HEDW.) BR. eur. +.

Snímek 6: Nedvěží, vlhký okraj potoka Rokytka v lese, J louky „Na střelnici“, 335 m n. m., sklon 2°, exp. JZ, plocha 200 m², lesní odd. 210c₁, E₃ 75 %, E₂ 30 %, E₁ 100 %, E₀ 5 %, 27. V. 1973.

E₃: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 4, *Fraxinus excelsior* L. +, *Quercus robur* L. 2, *Populus tremula* L. +, *Sorbus aucuparia* L. +;

E₂: *Cerasus avium* (L.) MOENCH 1, *Sambucus nigra* L. 2, *Acer pseudoplatanus* L. +, *Corylus avellana* L. 1, *Cornus sanguinea* L. +, *Crataegus monogyna* JACQ. +, *Viburnum opulus* L. +, *Humulus lupulus* L. +;

E₁: *Stellaria holostea* L. 1, *Stellaria nemorum* L. 2, *Pulmonaria obscura* DUM. 1, *Crepis paludosa* (L.) MOENCH 1, *Caltha palustris* L. s. l. 1, *Festuca gigantea* (L.) VILL. 1, *Stachys sylvatica* L. +, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Impatiens noli-tangere* L. 2, *Lamium galeobdolon* (L.) NATHH. 1, *Asarum europaeum* L. 1, *Melica nutans* L. +, *Aegopodium podagraria* L. 2, *Geum urbanum* L. 1, *Anemone nemorosa* L. 2, *Poa nemoralis* L. +, *Moehringia trinervia* (L.) CLAIRV. +, *Scrophularia nodosa* L. +, *Oxalis acetosella* L. +, *Dryopteris filix-mas* (L.) H. W. SCHOTT +, *Galium aparine* L. +, *Cirsium lanceolatum* (L.) HILL. +, *Geranium robertianum* L. +, *Lapsana communis* L. +, *Galeopsis speciosa* MILLER +, *Urtica dioica* L. 1, *Maianthemum bifolium* (L.) F. W. SCHMIDT +, *Polygonatum multiflorum* (L.) ALL. 1, *Valeriana sambucifolia* MIKAN fil. 1, *Corydalis cava* (L.) SCHWEIGG. in SCHWEIGG. et KOERTE 1;

E₀: *Brachythecium rutabulum* (HEDW.) BR. eur. 1, *Mnium affine* BLAND. +.

Na výše uvedené společenstvo těsně navazuje subasociace *Stellario-Alnetum typicum* NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ 1972, která je plošně omezena na místa

dříve občas zaplavovaná a ovlivněná erozivní činností potoka Rokytky. Projevuje se zde absence druhů *Crepis paludosa* a *Caltha palustris*. V závislosti na kolísání hladiny podzemní vody dominuje ve stromovém patře *Alnus glutinosa*, místně *Carpinus betulus*. Bylinné patro je výrazné na jaře s dominujícími druhy *Anemone nemorosa*, *Ficaria verna*, *Pulmonaria obscura*, *Lamium galeobdolon*, později *Stellaria holostea* a *Aegopodium podagraria*. Z mečů se výrazněji uplatňuje pouze *Plagiothecium roeseanum*.

Charakteristiku doplňuje agrochemický rozbor půdy (Tab. 2) a půdní profil ze střední části lesního komplexu při potoce Rokytky (u snímku 7). Půda je písčito-hlinitá, obsahuje dobré množství hořčíku, půdní reakce je kyslá a absolutní vlhkost 22,7 %.

A ₀₀	0— 2 cm, nerozložený listový opad,
A ₀	2— 17 cm, šedohnědá, silně prokořenělá, písčito-hlinitá, drobná zrnka břidlice,
A	17— 30 cm, světle šedohnědá, písčito-hlinitá, úlomky břidlice Ø 2 cm,
B/G	30— 80 cm, šedočerná, písčito-hlinitá, úlomky břidlice Ø 2,5 cm, podzemní voda v 70 cm,
G	80—100 cm, šedomodrá, písčito-hlinitá, dno.

Snímek 7: Nedvěž, vlhký pás potoka Rokytky v lese, střední část komplexu, 330 m n. m., sklon 5°, exp. V, plocha 200 m², lesní odd. 210e, E₃ 75 %, E₂ 5 %, E₁ 95 %, E₀ 20 %, 27. VI. 1973.

E₃: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 2, *Carpinus betulus* L. 3, *Ulmus carpinifolia* GLED. +, *Acer pseudoplatanus* L. 2, *Betula pendula* ROTH. +, *Quercus robur* L. +;

E₂: *Sambucus nigra* L. 1, *Acer pseudoplatanus* L. 1, *Corylus avellana* L. +;

E₁: *Stellaria holostea* L. 3, *Festuca gigantea* (L.) VILL. 1, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Lamium galeobdolon* (L.) NATH. 2, *Aegopodium podagraria* L. 2, *Geum urbanum* L. +, *Anemone nemorosa* L. 3, *Poa nemoralis* L. 1, *Moehringia trinervia* (L.) CLAIRV. 1, *Brachypodium sylvaticum* (HUDS.) P. B. 1, *Dactylis glomerata* L. s. l. +, *Acer pseudoplatanus* L. juv. +, *Galium aparine* L. +, *Galeopsis speciosa* MILLER +, *Urtica dioica* L. +, *Maianthemum bifolium* (L.) F. W. SCHMIDT +, *Valeriana sambucifolia* MIKAN fil. +, *Phytoloma spicatum* L. +, *Corydalis cava* (L.) SCHWEIGG. in SCHWEIGG. et KOERTE 1, *Anthriscus sylvestris* (L.) HOFFM. +, *Lathraea squamaria* L. 1;

E₀: *Plagiothecium roeseanum* (HAMP.) BR. eur. 2, *Atrichum undulatum* (HEDW.) PAL. DE B. 1.

Snímek 8: Nedvěž, vlhký okraj potoka Rokytky při SZ okraji lesa, 320 m n. m., sklon 2°, exp. J, plocha 150 m², lesní odd. 210s, E₃ 60 %, E₂ 3 %, E₁ 90 %, E₀ 5 %, 22. VII. 1973.

E₃: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN. 3, *Fraxinus excelsior* L. 2, *Salix fragilis* L. 1, *Acer pseudoplatanus* L. 1, *Quercus robur* L. 1;

E₂: *Sambucus nigra* L. 1, *Rubus idaeus* L. +, *Corylus avellana* L. +;

E₁: *Stellaria holostea* L. +, *Pulmonaria obscura* DUM. 2, *Festuca gigantea* (L.) VILL. 1, *Ranunculus lanuginosus* L. +, *Stachys silvatica* L. 1, *Ficaria verna* HUDS. 2, *Impatiens noli-tangere* L. 2, *Lamium galeobdolon* (L.) NATH. 1, *Epilobium montanum* L. 1, *Aegopodium podagraria* L. 2, *Anemone nemorosa* L. 2, *Euphorbia dulcis* L. +, *Galeopsis speciosa* MILLER 1, *Urtica dioica* L. 1, *Glechoma hederaceum* L. +, *Geranium palustre* TORNER 1, *Campanula trachelium* L. +, *Astrantia major* L. 1, *Deschampsia caespitosa* (L.) P. B. 1, *Lathraea squamaria* L. +;

E₀: *Atrichum undulatum* (HEDW.) PAL. DE B. +.

Svaz: *Calthion* Tx. 1937

Vlhké, místy bažinaté louky nivy potoka Rokytky a jeho přítoku náleží fytoocenologicky do svazu *Calthion* Tx. 1937. Vlivem kolísání hladiny podzemní vody 50—80 cm, méně se zastoupení druhů řádu *Molinietalia* W. KOCH 1926, projevují se v podélných lučních pruzích v SZ a JV části území. Střední louka „Na hrbatý“ není využívána ani obhospodařována vzhledem k vysoké vlhkosti a kyselosti, botanicky je však významná výskytem *Dactylorhiza latifolia* a *Eriophorum angustifolium*. Srovnáním se zdejšími obhospodařovanými lukami (přísévání *Dactylis glomerata* a *Phleum pratense*) se projevuje absence *Cirsium canum*.

Po stránce pedologické převažuje kyslá půda glejová o absolutní vlhkosti 48,7 %. Půdní profil ze Z části louky „Na střelnici“ doplňuje fytoocenologický snímek 9.

A ₀	0— 3 cm,	tmavě šedohnědá, čerstvě vlhká, silně prokořenělá,
A ₁	3— 23 cm,	šedohnědá, písčito-hlinitá, vlhká, mírně prokořenělá,
A ₂	23— 73 cm,	hnědošedá, hlinito-písčitá, vlhká,
B	72—120 cm,	tmavě šedočerná Fe, Mn, jílovitá, mokrá, podzemní voda v 77 cm,
G/B	120—140 cm,	světle šedomodrá, jílovitá, mokrá, hnědé záteky, úlomky břidlice a žuly Ø 2 cm, dno.

Snímek 9: Nedvěž, bažinatá louka „Na hrbatý“ při potůčku od Pacova ve střední části území, 325 m n. m., sklon 5°, exp. J, plocha 25 m², E₁ 100 %, E₀ 10 %, 6. VI. 1973.

E₁: *Caltha palustris* L. s. l. 2, *Dactylorhiza latifolia* (L.) ROTHM. 1, *Cardamine pratensis* L. 1, *Scirpus silvaticus* L. 2, *Angelica silvestris* L. +, *Myosotis palustris* (L.) NATHH. +, *Ranunculus repens* L. +, *Trifolium hybridum* L. +, *Cirsium oleraceum* (L.) SCOP. +, *Sanguisorba officinalis* L. 1, *Cirsium palustre* (L.) SCOP. 2, *Lythrum salicaria* L. 1, *Filipendula ulmaria* (L.) MAXIM. +, *Lychnis flos-cuculi* L. +, *Geranium palustre* TORNER +, *Equisetum palustre* L. +, *Rumex obtusifolius* L. +, *Lathyrus pratensis* L. 1, *Ranunculus acris* L. 2, *Festuca pratensis* HUDS. 1, *Trifolium pratense* L. +, *Rumex acetosa* L. +, *Prunella vulgaris* L. +, *Dactylis glomerata* L. s. l. 1, *Selinum carvifolia* L. +, *Carex vulpina* L. +, *Carex nigra* (L.) REICHARD +, *Eriophorum angustifolium* HONCK. +, *Juncus articulatus* L. 2, *Juncus filiformis* L. 1, *Glyceria fluitans* (L.) R. BR. 1, *Carex pallescens* L. 1, *Veronica chamaedrys* L. 1, *Mentha arvensis* L. +, *Anthoxanthum odoratum* L. +;

E₀: *Mnium affine* BLAND. 2.

Svaz: *Arrhenatherion* W. KOCH 1926

Porosty, které náležejí svazu *Arrhenatherion* W. KOCH 1926, se na lukách v JV části zv. „Na střelnici“ blíží skladbou subasociaci *Arrhenatheretum elatioris* subas. s *Cirsium canum* VICHEREK 1960. *Cirsium canum* je charakteristické zvláště v letním období na vlhkém lučním pruhu v blízkosti potoka. Podklad tvoří jílovito-hlinitá půda. Kromě svazových a asocičních druhů *Arrhenatherum elatius*, *Pastinaca sativa*, *Galium mollugo*, *Knautia arvensis*, *Crepis biennis*, *Campanula patula*, *Geranium pratense* a *Heracleum sphondylium*, byly zde zaznamenány *Cynosurus cristatus*, *Trifolium pratense*, *Trifolium dubium*, *Anthoxanthum odoratum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Lychnis flos-cuculi*, *Lathyrus pratensis*, *Phleum pratense*, *Rumex acetosa*, *Dactylis glomerata*, *Bellis perennis*, *Veronica opaca*, *Festuca pratensis*, *Achillea millefolium*, *Glechoma hederaceum*, *Ranunculus acris*, *Taraxacum officinale*, *Cardamine pratensis*, *Sanguisorba officinalis*, *Saxifraga granulata*, *Molinia coerulea* a *Trisetum flavescens*.

Svaz: *Hyperico perforato-Scleranthion perennis* MORAVEC 1967

Asociace: *Polytricho pilifero-Scleranthetum perennis* MORAVEC 1967

Bývalé pastevní plochy na svazích v JV části území mezi lesem jsou dostatečně výhřevné (jižní expozice), břidlice tvoří místy na povrchu skalky. Půda je mělká (do 30 cm), odpovídá hnědému rankeru o profilu A/C, hlinito-písčitá, kyselá. Podle rozboru bylinného patra lze společenstvo řadit k asociaci *Polytricho pilifero-Scleranthetum perennis* MORAVEC 1967, což dokladuje i uvedený fytoocenologický snímek č. 10:

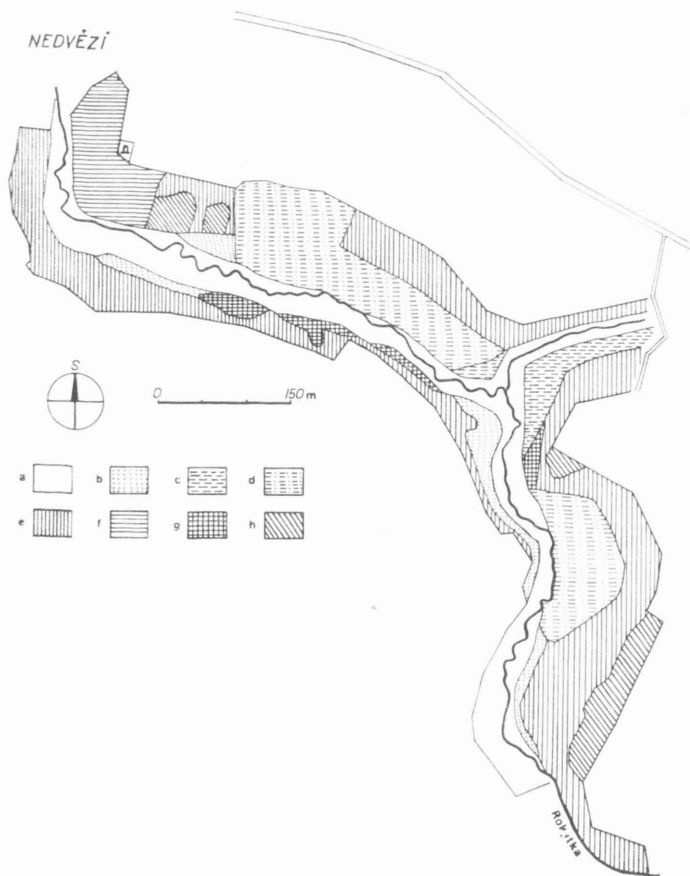
Nedvěž, travnato-skalkatý svah mezi lesem a bývalým lomem ve střední části, 335 m n. m., sklon 20°, exp. J, plocha 20 m², lesní odd. 210b₂, E₁ 95 %, E₀ 15 %, 13. VII. 1973.

E₁: *Scleranthus perennis* L. 3, *Potentilla tabernaemontani* ASCHERS. 2, *Festuca ovina* L. em. HACKEL s. s. 2, *Potentilla argentea* L. 1, *Hypericum perforatum* L. +, *Jasione montana* L. 1, *Sedum acre* L. 2, *Trifolium campestre* SCHREB. 2, *Hieracium pilosella* L. 1, *Cerastium arvense* L. +, *Thymus pulegioides* L. 1, *Trifolium arvense* L. +, *Veronica verna* L. +, *Galium verum* L. +, *Erophila verna* (L.) BESS. +, *Phleum phleoides* (L.) KARSTEN 1, *Sedum maximum* HOFFM. +, *Achillea millefolium* L. s. l. 1, *Knautia arvensis* (L.) COULD. s. s. +, *Lotus corniculatus* L. 1, *Verbascum lychnitis* L. +, *Plantago lanceolata* L. +, *Centaurea stoebe* L. 1;

E₀: *Polytrichum piliferum* HEDW. 2, *Ceratodon purpureus* BRID. 1, *Rhacomitrium canescens* (HEDW.) BRID. +, *Pleurozium schreberi* (BRID.) MITT. +.

V SZ části území v prostoru lomu jižně od pomníku se objevují roztroušeně též druhy asociace *Cerastio arvensi-Agrostetum pusillae* MORAVEC 1967: *Festuca rubra*, *Agrostis tenuis*, *Trifolium campestre*, *Galium verum*, *Jasione montana*, *Potentilla tabernaemontani*, *Thymus pulegioides*, *Plantago lanceolata*, *Cerastium arvense*, *Hypericum perforatum*, *Hieracium pilosella*. Roztroušeně přistupují *Scleranthus perennis*, *Sedum acre*, *Poa compressa* s. s., *Potentilla argentea* a *Erophila verna*.

Kromě uvedených společenstev byly v území místně zaznamenány prvky travnatých xerothermních až mezothermních společenstev — *Bothriochloa ischaemum*, *Koeleria cristata*, *Phleum phleoides*, *Dianthus carthusianorum*, *Scabiosa ochroleuca*, *Sanguisorba minor*, *Eryngium campestre*, *Echium vulgare*, *Cichorium intybus*, *Coronilla varia*, *Helianthemum nummularium* subsp. *ovatum*, *Turritis glabra* — šířící se JV směrem do prostoru Jevanské plošiny, dále

Obr. 1. — Vegetační mapa území „V mejtě“ u Nedvězí. — Abb. 1. — Vegetationskarte des Gebietes „V mejtě“ bei Nedvězí: a — *Stellario-Alnetum glutinosae*, b — *Stellario Alnetum typicum*, c — *Calthion*, d — *Arrhenatherion*, e — *Galio-Carpinetum*, f — *Galio-Carpinetum luzuletosum*, g — *Arunco-Aceretum*, h — *Hyperico-Scleranthion*.

druhy plevelových společenstev (paseky, pole, rumiště, sídliště) *Chamaenerion angustifolium*, *Capsella bursa pastoris*, *Convolvulus arvensis*, *Anagallis arvensis* f. *arvensis*, *Galeopsis tetrahit*, *Myosotis arvensis*, *Geranium pusillum*, *Papaver rhoeas*, *Polygonum aviculare*, *Veronica opaca*, *Stellaria graminea*, *Thlaspi arvense*, *Melandrium album*, *Melilotus albus*, *Galium aparine*, *Misopates orontium*, *Rumex obtusifolius*, *Lamium album*, *Tussilago farfara*, *Chelidonium majus*, *Sonchus asper*, *Urtica urens*, *Artemisia vulgaris*, *Ballota nigra*, *Galinsoga parviflora*, *Chrysanthemum parthenium*, *Leonurus cardiaca*, *Ligustrum vulgare* a *Symphoricarpos albus*.

Vzhledem k roztroušenosti zmíněných druhů nebyla příslušnost k daným společenstvům analyzována.

ZUSAMMENFASSUNG

Dieser Beitrag enthält die Ergebnisse der phytozöologischen Erforschung des Rekreationsgebietes „V mejtě“ bei Nedvězí am südöstlichen Rand von Prag. Der Komplex erstreckt sich entlang des Baches Rokytky in einer Meereshöhe von 320–335 m in der mässig warmen und mässig trockenen klimatischen Subregion. Die geologische Unterlage bilden eokambrische Lehm-schiefer überwiegend (in der Bachflur) mit Gleyboden und mit flachgründigem Braunboden (an Hängen).

Von den Vegetationseinheiten der Eichen-Hainbuchenwälder des *Carpinion betuli* (MAYER 1937) OBERD. 1957 nimmt an mässig geneigten Hängen die grösste Fläche das *Galio-Carpinetum* OBERD. 1957 mit lehmigem Tonboden ein. Nur im Südwestteil (S-Exposition) ist als Fragment das *Galio-Carpinetum luzetosum* OBERD. 1957 (mit *Luzula albida*, *Hieracium murorum* und *Oxalis acetosella*) vertreten.

Die Gesellschaften der Schutt- und Geröllwälder des *Tilio-Acerion* KLIKA 1955 repräsentiert hier das *Arunco-Aceretum* MOOR 1952 (mit *Acer pseudoplatanus*, *Aruncus dioicus*, *Asarum europaeum*, *Oxalis acetosella*, *Prenanthes purpurea* und *Euphorbia dulcis*). Es kommt an steilen erodierten Hängen und Rinnen mit flachgründigem Sandtonboden vor.

Im Rahmen der Auenwälder des *Alno-Padion* KNAPP 1942 em. MEDWECKA apud MATUSZKIEWICZ et BOROWIK 1957 wurde an früher überschwemmten Stellen des Baches Rokytky das *Stellario-Alnetum* (MIK. 1944) LOHM. 1957 festgestellt. Im Rahmen dieser Assoziation überwiegt die Subassoziation *crepidetosum* (MIK. 1944) LOHM. 1957, an welche sich an den zeitweilig überschwemmten Stellen die Subassoziation *typicum* NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ 1972 (mit Absenz von *Crepis paludosa* und *Caltha palustris*) anschliesst.

Von den Wiesengesellschaften der *Molinietalia* W. KOCH 1926 breiten sich in der Bachflur Sumpfwiesen aus, die in das *Callithion* TX. 1937 gehören (mit *Dactylorhiza latifolia* und *Eriophorum angustifolium*). Die mesophilen und bewirtschafteten Wiesen des *Arrhenatherion* W. KOCH 1926 säumt im Südostteil ein feuchterer Streifen, der in das *Arrhenatheretum elatioris* Subass. mit *Cirsium canum* VICHEREK 1960 gehört.

An felsigen und grasigen Flächen mit Braunerde-Ranker vom A/C Profil ist die Gesellschaft des *Hyperico perforato-Scleranthion perennis* MORAVEC 1967 in den Assoziationen *Polytrichum pilifero-Scleranthetum perennis* MORAVEC 1967 und in Fragmenten auch das *Cerastio arvensi-Agrostetum pusillae* MORAVEC 1967 verbreitet.

Die angeführten Gesellschaften des Untersuchungsgebietes stellen eine Legende zur Rekonstruktionskarte der Vegetation dar. Zum Schluss wird die Verbreitung der xerothermen Arten stromaufwärts des Baches Rokytky nach Südosten festgestellt.

LITERATURA

- ANONYMUS (1662–1663): Hraniční protokol pro liechtensteinské panství Uhříněves a Škvorec s okolními majetky z let 1662–1663. — [Depon. in Ústř. Archiv, Praha].
- (1974): Odběr, úprava a chemické rozborý půdních vzorků pro agrochemické zkoušení půd. — Praha [ČSN 5310].
- BRUN-BLANQUET J. (1951): Pflanzensoziologie. — Wien.
- ČELAKOVSKÝ L. (1883): Prodróm květeny české. Vol. 4. — Praha.
- DOMIN K. (1922): Poznámky ke květeně v okolí Uhříněvsí. — Věda Přír., Praha, 3 : 65–66.
- HIECKE K. (1965): Dřeviny zámeckých parků středočeského kraje. — Věd. Pr. Výzk. Úst. Okras. Zahrad. v Průhoněcih, Praha, 3 : 71–127.

- HOLUB J., S. HEJNÝ, J. MORAVEC et R. NEUHÄUSL (1967): Übersicht der höheren Vegetations-einheiten der Tschechoslowakei. — Rozpr. Čs. Akad. Věd, ser. math. nat., Praha, 77/3 : 1–75.
- HOUBEK J. (1956): Příspěvek ke květeně Čech. — Preslia, Praha, 28 : 193–211.
- (1968): Krátká floristická sdělení a výsledky floristické akce v Čechách. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 3 : 192.
- (1973): Krátká floristická sdělení a výsledky floristické akce v Čechách. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 8 : 233.
- HUSOVÁ J. (1973): Die Schluchtwälder des Gebirges Hrubý Jeseník (Hohes Gesenke). — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 4 : 341–366.
- HÜBNER E. et V. HÜBNER (1884): Paměti obce Nedvězí v okrese Říčanském. — Slaný.
- JAROŠ V. (1968a): Fytocenologický příspěvek o lese „Obora“ nedaleko Uhřetěvsi. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 2 : 232–238.
- (1968b): Pitkovická stráň — zajímavé botanické naleziště. — Ochr. Přír., Praha, 23, Append. Ochr. Průzk., 4 : 16.
- (1970): Geologicko-botanická exkurse do okolí Říčan. — Říčany.
- (1971): Ochrana bledule jarní (*Leucojum vernum* L.) na Jevanské plošině. — Ochr. Přír., Praha, 26, Append. Ochr. Průzk., 4 : 15–16.
- (1975): Území klidu u Petrovic. — Zpravodaj Obvod. Nár. Výb. Prahy 10, červenec–srpen 1975 : 8.
- JIRÁSEK V. (1937): Doplnky k rozšíření *Gagea bohemica* (Zauschn.) Röm. et Schult. ve střed-ních Čechách. — Věda Přír., Praha, 18 : 149–150.
- KOCH W. (1926): Die Vegetationseinheiten der Linthebene unter Berücksichtigung der Verhältnisse in der Nordostschweiz. II. Teil. — Jahrb. St. Gall. Naturwiss. Ges., St. Gallen, 61.
- MATĚJKA V. (1960): Klimatické poměry v oblasti fakultního lesního hospodářství Kostelec n. Černými lesy. — VŠZ, Praha [Cyklostyl].
- MIKYŠKA R. et al. (1968): Geobotanická mapa ČSSR, 1. České země. — Vegetace ČSSR, A2, Praha.
- MORAVEC J. (1967): Zu den azidophilen Trockenrasengesellschaften Südwestböhmens und Bemerkungen zur Syntaxonomie der Klasse Sedo-Scleranthetea. — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 2 : 137–178.
- NEUHÄUSL R. et Z. NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ (1966): Geobotanická charakteristika lesa „Vidr-holec“ u Prahy. — Preslia, Praha, 38 : 285–307.
- (1968): Mesophile und subxerophile Waldgesellschaften Mittelböhmens. — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 3 : 225–273.
- (1971): Přirozená rostlinná společenstva Kunratického lesa. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 6 : 13–27.
- NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ Z. (1964): Zur Charakteristik der *Carpinion*-Gesellschaften in der Tschechoslowakei. — Preslia, Praha, 36 : 38–54.
- (1965): Waldgesellschaften der Elbe- und Egerauen. — In: NEUHÄUSL R., J. MORAVEC et Z. NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ: Synökologische Studien über Röhrichte, Wiesen und Auenwälder. — Vegetace ČSSR, A1, Prag.
- (1972): Beitrag zur Kenntnis des Stellario-Alnetum glutinosae (Mikyška 1944) Lohmeyer 1957 in der Tschechischen Sozialistischen Republik (ČSR). — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 7 : 269–284.
- NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ Z. et R. NEUHÄUSL (1971): Beitrag zur Kenntnis der Carpinion-Gesellschaften im subkontinentalen Teil Europas. — Preslia, Praha, 43 : 154–167.
- PILOUS Z. et J. DUDA (1960): Klíč k určování mechorostů ČSR. — Praha.
- QUITT E. (1971): Klimatické oblasti Československa. — Studia Geogr., Brno, 16 : 1–73.
- ROTHMALER W. (1966): Exkursionsflora von Deutschland (IV). — Berlin.
- SCHUSTLER F. (1918): Xerothermní květena ve vývoji vegetace české. — Praha.
- SLADOVNÍK K. (1963): Příspěvek ke studiu otázky: Exploatace živin tekutých animálních hnojiv píenínami ve vztahu k výživě dojníc. Tabulky, grafy, fotografie. — Ms. [Kandid. Disert. Pr., Depon. in VÚŽV, Uhřetěves].
- STREJČEK J. et J. KUBÍKOVÁ (1974): Ochrana přírody ve školní praxi. — KPÚ, Praha [Fototaprint].
- SVOBODA S. et K. OUVALSKÝ (1677): Kniha urbární, jinak gruntovní pravidlo všech všelijakých příležitostí panství Kosteleckého n. Černými lesy, dokonané léta od porodu panenského 1677. — [Depon. in Archiv Nár. Muz., Praha].
- ŠIMR J. (1925): O teplomilné květeně v okolí Uhřetěvsi. Črta rostlinogeografická. — Čas. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 99 : 142–148.
- (1929): O teplomilné květeně v okolí Uhřetěvsi. Črta rostlinogeografická. — Čas. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 103 : 138–151.

- TLAPÁK J. (1962): Historický průzkum lesa. — Ms., Lesní hospodářský celek Říčany, Ústav pro hospod. úpravu lesů ve Zvolenu — pobočka Dáblice.
- VAVŘÍNOVÁ M. (1946): Soupis lomů ČSR. Okres Říčany. — St. Geol. Úst., čís. 16, Praha.
- VESECKÝ A. [red.] et al. (1958): Atlas podnebí Československé republiky. — Praha.
- VLACH V. (1922): Vrch Bedřichov u Kolína. — Čas. Muz. Král. Čes., Odd. Přír., Praha, 96 : 128—129.

Došlo 5. ledna 1976

Recenzent: J. Kolbek

Výročí 1977

Prof. PhDr. Karl Rudolph

* 11. 4. 1881 † 2. 3. 1937

Profesor paleobotaniky a fytogeografie na přírodovědecké fakultě německé university v Praze. Jeho počáteční práce byly orientovány fyziologicky a anatomicky, ale také paleobotanicky, později se, zvláště pod vlivem svého učitele Wettsteina a Becka—Mannagetty, soustředil plně na historickou fytogeografii. Po návratu do Prahy r. 1919 se habilitoval prací o jihočeských rašelinistích a další svou vědeckou činnost věnoval důkladnému pyloanalytickému výzkumu hlavních českých rašelinných oblastí. Uveřejnil řadu hodnotných studií o rašelinistích především jižních Čech, Krušnohoří a Krkonoš, některé ve spolupráci s F. Firbasem. Vyrcholením byla studie o postglaciálním vývoji lesů ve střední Evropě.